

عنوان مقاله:

مقایسه مثنوی طاق‌دیس ملا احمد نراقی با مثنوی مولوی از منظر فرم و محتوا

محل انتشار:

دوفصلنامه عرفان پژوهی در ادبیات، دوره 1، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسندگان:

مرتضی خوش نیت - دانشجوی دکتری رشته ادبیات فارسی- ادبیات غنایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، همدان، ایران

شهرزاد جمالی - استادیار، رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، همدان، ایران

خلاصه مقاله:

این مقاله با عنوان «مقایسه مثنوی طاق‌دیس ملا احمد نراقی با مثنوی معنوی مولوی» به بررسی و تحلیل مقامات و احوال عرفانی، اخلاقی و کلامی از منظر فرم و محتوای مشترک در مثنوی طاق‌دیس و مثنوی معنوی می‌پردازد. در این پژوهش حکایات، مضامین، افکار و دیدگاه‌های مشترک دو اثر استخراج شده و سپس تحلیل شده‌اند. در اکثر مضامین، مقامات و احوال عرفانی و محتوایی مشترک در دو مثنوی دیده می‌شود. در ارائه باورها و آیات، احادیث و روایاتی که در دو اثر به کار گرفته شده است - با وجود اشتراک - در پاره‌ای موارد، اختلاف نظر وجود دارد. در مثنوی طاق‌دیس با وجود الهام از مثنوی مولوی داستان‌های تمثیلی وجود دارد که چنین داستان‌هایی در مثنوی معنوی نیست. کلام ملا احمد نراقی برگرفته از اصول و فروع اساسی عرفان تشیع است که با عرفان عملی و سلوک توأم است و به صورت شفاف در چارچوب اصول شریعت و ممتنع به لحاظ سیر و سلوک سالک در راه طریقت بیان شده است. هر چند کلام در مثنوی طاق‌دیس، استواری و چیره دستی مثنوی معنوی را ندارد، اما در بین منظومه‌های شیعی در قالب شعر و در زبان و ادبیات فارسی، جایگاهی رفیع دارد و دور از هرگونه جانبداری از فرقه یا اندیشه خرافی کاذب است. در مثنوی طاق‌دیس و مثنوی معنوی، اکثر مضامین عرفانی مشترک است و در مواردی هم اختلاف وجود دارد که گاهی اختلافات برجسته به نظر می‌رسد.

کلمات کلیدی:

مقایسه، مثنوی طاق‌دیس، مثنوی معنوی، مقامات، احوال، عرفان نظری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1417296>

